

.....
 ...Freimano stov., Penktadienis, 1946. XI. 22, /III m./, Nr. 26C/297/

Iš Sąjunginių Tautų konferencijos

Naujorkas. Trečiadienio politinės komisijos posėdyje Molotovas pareikalavo per viena mėnesį suteikti žinias Sąjunginių Tautų generaliniam sekretoriui, kiek kuri valstybė laiko karinių pajėgų neutraliuose ir nepriešo kraštuose. Toliau Molotovas pareiškė, kad jis stebisi, kodėl amerikiečiai ir britai laiko savo karines bazes ir ginkluotąsias pajėgas beveik visame pasaulyje, kai tuo tarpu rusai atitraukė savo kariuomenę iš Bornholmo, Jugoslavijos, Irano, Čekijos, Roodžurijos ir iš kitur. Rusų kariuomenė pasilikusi Lenkijoje, tik Lenkijos vyriausybei sutikus, o Korėjoje sovietams reikalingos karinės pajėgos susisiekimo linijoms apsaugoti. Molotovas sako, kad britų ir amerikiečių bazės, išskleidytos po visa pasaulį, kelia baime ir nerimą. Nesuprantama, kam britai ir amerikiečiai laiko kariuomenę Graikijoje, Artimuosiuose Rytuose, Finijoje, Pacifike ir t. t.

JAV vyriausybės vardu senatorius Connally Molotovui atsakė: Sovietų keliamas klausimas yra reikalingas ištirti, bet griežtai reikia atmesti Molotovo pareiškimą, kad amerikiečių kariuomenė kelianti nerimą pasaulyje arba sudaranti pavojų taikai. Amerikiečiai pasiuntė kariuomenę nugalėti priešui, bet neužgrobti teritorijoms. Ir dabar ji stovinti kituose kraštuose tik taikos sargyboje, bet neužpuolimo reikalams. Nors amerikiečiai ir labai stengėsi sutvarkyti Austrijos reikalus ir atitraukti kariuomenę, bet rusai iki šiol nenorėjo iš ten atitraukti savo kariuomenės. JAV užsienio reikalų departamentas laiko 800.000 vyrų, kurie tikrai nori grįžti namo. Amerikiečių kariuomenė stovi tuose kraštuose, kurių turi tam sutikima.

Britų delegatas Cadoganas pareiškė, kad britų kariuomenė niekam nepriešingai. Cadoganas pabrėžė, kad Molotovo reikalavime suteikti žinias apie karines pajėgas svetimuose kraštuose slypi kitoki tikslai, bet ne saugumo reikalas. Jei reikėtų šias žinias turėtų Sąjunginių Tautų

štabas, kuris dėl rusų priešingo nusistatymo vis dar negalįs veikti.

Užsienų reikalų ministrai tebesvarsto Trieste klausimą.

Maskva sako, kad JAV didina karines bazes

Londonas /AP/. Lapkričio 18 d. Maskvos radijos paskelbė, kad JAV Karo Ministerija panaudoja energingas praktines priemones savo karo bazėms išplėsti Grenlandijoje ir tuo būdu sustiprinti savo viešpatavimą pasaulyje. Vienas Maskvos komentatorius pasakė, kad JAV žinomos asmenybės ir reakcionierių spauda skelbia, kad Grenlandija yra pusiauakelyje tarp JAV centro ir rytų Rusijos pramonės bazių. Tas pats komentatorius toliau pareiškė, kad pagal viena reakcionierių laikraštį JAV tolimojo skridimo bombonešiai lengvai gali pasiekti Rusijos geležies centra Urale.

Senatorius Wherry atvyksta į Europą

Naujorkas /AP/. Laivu "Queen Elisabeth" iš Naujorko išplaukė senatorius Wherry /respublikonas/. Jis lankysis Londone, Frankfurte, Vienoje ir Pragoje. Jis tikrins UNRRCs veiklą bei šalpos darbą ir klausimus, liečiančius DP.

Oficialus JAV kariuomenės slugsnėlis pabrėžia, kad sąjungininkai neleidžia DP grįžti į tėvynę

Frankfurtas /AP/. Vienos oficialus JAV armijos DP skyriaus pareigūnas pareiškė, kad esą netiesa, jog amerikiečių ir britų kariniai slugsnėliai neleidžia ir trukdo grįžti į Sovietų Rusiją pabėgėliams, kaip kaltina "Krasnaja Zvezda". "Visi pabėgėliai rusai, jugoslavai, pabaltiečiai ar kiti /ne tiksliai pagondujami, kad grįžtų, bet dar padrasinami - sako šis pareigūnas.

Nes jiems netgi dalijame jų gimtines laikraščius ir stovyklose rodome filmus, ragindami grįžti namo, bet jei jie netiki, ka jie skai-

„...nėgalime jų priversti. „Ant-
voitus, jie sako, tie, kurie nen-
grįžti į tėvynę, nebūs verčiami,
jei jie neįeina į tam tikrą nusi-
kaltėlių kategoriją, kuri apibūdin-
ta Jaltos susiterime. „Į šią kate-
goriją įeina karo nusikaltėliai ir
kai kurie nenuskaltėlių kategori-
jos asmenys, kurių gražinimas priklu-
so nuo datų, kada jie aploido savo
gimtasias šalis.“

„Krasnaja Zvezda“ korespondentas
Arnoldovas, lankęs pabėgėlių stovyk-
las Vekary Vokietijoje, parašė, kad
sąjungininkai laiko pas save tūks-
tančius pabėgėlių, kurie trokšto
trokšta grįžti namo.

„Tai vargiai įmanoma, sako DP sky-
riaus pareigūnas. UNRRA ir armija
 suteikia visokių galimybių tiems,
 kurie nori grįžti namo. Mes nesula-
 ome nei vieno ir nepaudojame jokio
 pobūdimo versti DP grįžti ten, kur
 jie nenori“.

JAV vyskupai smerkia sovietų to- talitarizmą

Vašingtonas /UP/. JAV katalikų
vyskupai pareiškė, kad „sovietų to-
talitarizmas kliudo sudaryti taiką.
 Rusija yra kalta dėl žiauraus žmo-
 nių teisių laužymo“. Tai buvo pa-
 reikėta komunikate, pasirašytame Ka-
 talikų Gerybės Konferencijos Vald-
 bos narių. Šiai konferencijai vad-
 vauja Čikagos arkivyskupas kardinol-
 es Samuelis Stritch. Katalikų vys-
 kupų suvažiavimas truko 3 dienas.
 Jame pačiame vyskupų komunikate
 vartinama, kad kol, kol tautos nega-
 i pagrindinai susitarti dėl žmoni-
 ūsių ir garbės, negali būti jokios
 šėties iš samyšių ir konfliktų,
 orie užkerta kelis į tikrąją taiką.
 Vyskupų suvažiavimas kaltina, kad su-
 artys, užtikrinančios pagrindines
 žmogaus teises, buvo viensališkai kai-
 i kurių valstybių laužomos, o kitos
 darė „fatalinį“ kompromisą tuo
 ikalu. JAV vyskupų komunikate ra-
 ma: „Per šį karą mūsų kovos šukis
 vo ginti žmonių laisvę prieš na-
 ū ir fašistų totalitarizmą“.

JAV vyskupai prašo ir ragina, kad
 jų gražinti į tėvynę visi karo
 laisviai ir žmoniškai būtų elgia-
 si su DP. Reikėtų baigti žiaurų
 vietovintų asmenų sugrūdime.

Jugoslavijos arkivyskupas Stepi- načas bus pakeltas į kardinolus

/AP/. Pagal Maskvos pranešime,
 popiežius Pijus XII ruošiasi Jugos-
 lavijos arkivyskupas Stepinačas per
 pocialias Kalėdų iškilmes pakelti

į kardinolus. Kaip žinoma, arki-
 vyskupas Stepinačas Tito teismas
 mūtė 16 metų sunkių darbų
 kalėjimo už „nusikaltimus prieš
 tautą“. Maskvos radijos sako, kad
 popiežius rengiasi paskirti 5
 naujus kardinolus per Kalėdas.
 Vienas jų bus buvęs Zagrebo arki-
 vyskupas Stepinačas. „Vatikanas
 rado tinkamu apdovanoti savo sū-
 nų už neskoningą pasižymėjimą
 bažnytiniuose reikaluose, ir nori
 papuošti jo galva raudona kepurė-
 to, ta galva, kuri taip širdingai
 lankstėsi prieš vokiečius“.

Trumpos žinios

Pukareštas. Rumunijos parlamen-
 to rinkimuose vyriausybės komunis-
 tinis blokas gavo 70 % visų balsų,
 o opozicija - 30 %. Maskva sako,
 tai demokratiškesni rinkimai to-
 je šalyje. Tik užsienio kapitalas
 bandęs padaryti įtaką į rinkimų
 išdavas.

- Berlynas. Sąjungininkų Kont-
 rolės Taryba trečiadienį svarstė
 vokiečių darbininkų išvežimą į So-
 vietų Sąjungą. Kas buvo nutarta,
 nežinoma, nes joks pranešimas ne-
 buvo paskelbtas. Mc Narney žadė-
 jo padaryti pareiškimą šiuo klaus-
 simu.

- Paryžius. UNESCO suvažiavimo
 pirmininku išrinktas Leonas Blu-
 mas. Sovietų Sąjungai susilaikius,
 nutarta atgaivinti laisvą tarp-
 tautinį informacijų pasikeitimą.

- Naujorkas. Bevinas ir Byrnes
 3 val. svarstė Vokietijos britų
 ir amerikiečių zonų ūkines ir ad-
 ministracines problemas. Dalyvavo
 karinės valdžios atstovai iš abie-
 jų zonų. Pasiekta gerų rezultatų.

P R A N E Š I M A S

1946 m., lapkričio mėn. 23 d.
 /šeštadienį/ 15 val. Liet. Tremti-
 nių Bendr. Muncheno Apylinkės Ko-
 miteto patalpose, Lemontstr. Nr. 21,
 įvyks Kariuomenės Šventės minėjimas.
 Lietuviškoji visuomenė kvie-
 čiams gausiai dalyvauti.
 Zoninė Muncheno Liet. St. Atstovybė

- Atėnai. Graikijos vyriausybė
 kreipiasi į Saugumo Tarybą, pra-
 šydamą sustabdyti Jugoslavijos ki-
 šimasi į Graikijos reikalus. Grai-
 kijos vyriausybė kaltina Jugosla-
 viją, kad ji remianti sukilėlius
 Graikijoje. Graikijos parlamentas
 priėmė amnestijos įstatymą sukilė-
 liams. Jeigu sukilėliai per vieną
 mėnesį padės ginklus ir pasiduos,
 nebūs bausžiami.